

У Х В А Л А
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лебедь Ольги Олександрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 388 Цивільного кодексу України

м. К и ї в
5 жовтня 2022 року
№ 125-3(П)/2022

Справа № 3-59/2022(151/22)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович,
Городовенко Віктор Валентинович (доповідач),

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лебедь Ольги Олександрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 388 Цивільного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Лебедь О.О. звернулась до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України

(конституційність) пункт 3 частини першої статті 388 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з оспорюваними приписами Кодексу якщо майно за відплатним договором придбане в особи, яка не мала права його відчужувати, про що набувач не знав і не міг знати (добросовісний набувач), власник має право витребувати це майно від набувача лише у разі, якщо майно вибуло з володіння власника або особи, якій він передав майно у володіння, не з їхньої волі іншим шляхом.

Автор клопотання зазначає, що „надаючи право витребувати майно у добросовісного набувача, який потратив свої власні кошти на придбання даного майна порушується принцип правової визначеності“; а „покладення обов’язку на добросовісного набувача нести відповідальність за бездіяльність державних органів за рахунок придбаного нею спірного майна без будь-якої компенсації ставить Скаржника у нерівне становище“.

Суб’єкт права на конституційну скаргу вважає, що „має місце формула, за якою недбалість з боку держави, у тому числі невиконання/неналежне виконання обов’язків посадовими особами органів державної влади та місцевого самоврядування, що призвело до порушення прав титульного власника, вочевидь тягне за собою застосування положень п. 3 ч. 1 ст. 388 Цивільного кодексу України за рахунок майна придбаного добросовісним набувачем, що порушує права гарантовані ч.ч. 1,4 ст. 41 Конституції України“.

Обґрунтовуючи свої твердження, Лебедь О.О. цитує Конституцію України, Кодекс, Перший протокол до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, посилається на Рішення Конституційного Суду України від 27 лютого 2018 року № 1-р/2018, а також на судові рішення у своїй справі, а саме рішення Ковпаківського районного суду міста Суми від 9 вересня 2021 року, постанови Сумського апеляційного суду від 23 листопада 2021 року, Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 7 лютого 2022 року, копії яких долучено до матеріалів конституційної скарги.

У конституційній скарзі Лебедь О.О. заявила також клопотання про необхідність її розгляду з мотивів суспільного інтересу.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтею 55 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу (частина друга).

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що остаточним судовим рішенням у справі Лебедь О.О. є постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 7 лютого 2022 року, а конституційну скаргу подано до Конституційного Суду України 15 серпня 2022 року. Тобто автор клопотання пропустив строк подання конституційної скарги, установлений пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Лебедь О.О. заявила клопотання про необхідність розгляду конституційної скарги із мотивів суспільного інтересу згідно з частиною другою статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, проте не навела аргументів на підтвердження такої необхідності, висловивши позицію щодо існування неоднозначної судової практики в застосуванні судами касаційної інстанції приписів статті 388 Кодексу.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що немає підстав для прийняття конституційної скарги Лебедь О.О. поза

межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лебедь Ольги Олександрівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 388 Цивільного кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**